

ÍNDIX DE FIGURES

FIGURA 1.	Situació del Vallès. Font cartogràfica: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (www.icgc.cat).	11
FIGURA 2.	Jaciments documentats a la Laietània interior durant l'època augustal. Font: Imatge pròpia.	13
FIGURA 3.	Jaciments documentats a la Laietània interior durant el període julioclaudi. Font: Imatge pròpia.	19
FIGURA 4.	Jaciments vinculats de manera segura o probable a la producció vitivinícola o terrissaire entre els períodes augustal i julioclaudi a la Laietània interior. Font: Imatge pròpia.	23
FIGURA 5.	Fotografia aèria de la intervenció del 2007. Font: Copcisa SA.	31
FIGURA 6.	Planimetria general de les intervencions dels anys 2007 i 2012. Planimetria: ATICS SL.	32
FIGURA 7.	Planta de la fase baiximperial. F1: forn 1; F2: forn 2; F3: forn 3; H1: hipocaust 1; CVN: <i>cella vinaria</i> nord. Planimetria: ATICS SL.	33
FIGURA 8.	Planta del <i>torcularium</i> oest i <i>cella vinaria</i> , així com fons de cabana. Planimetria: ATICS SL.	34
FIGURA 9.	L'hipocaust. Fotografia: Joan Piera.	36
FIGURA 10.	Planimetria de la cabana i dibuix del <i>signaculum</i> . Elaboració: ATICS SL.	39
FIGURA 11.	Dibuix i decoració de gotims de raïm, fulles de vinya i sarments del calze. Elaboració: ATICS SL.	43
FIGURA 12.	Situació i planta general del jaciment. <i>a</i>) Àmbit de les premses; <i>b</i>) <i>lacus</i> ; <i>c</i>) magatzem de <i>dolia</i> ; <i>d</i>) basses de decantació d'argiles; <i>e</i>) pou d'aigua; <i>f</i>) forn 1; <i>g</i>) forn 2; <i>h</i>) forn 3; <i>i</i>) forn e-14. Planimetria: Servei d'Arqueologia i Paleontologia.	47
FIGURA 13.	Planta de l'edifici. <i>a</i>) Magatzem de <i>dolia</i> (part excavada i restitució hipotètica); <i>b</i>) <i>lacus</i> ; <i>c</i> i <i>c'</i>) fosses dels contrapesos de les premses (<i>arcae lapidum</i>) i restitució hipotètica de les bigues; <i>d</i>) possible <i>calcatorium</i> ; <i>e</i>) pou d'aigua; <i>f</i>) dipòsit; <i>g</i>) bassa oest de decantació d'argiles. Restitució de les premses basada en Martín Oliveras i Bayés, 2009, p. 234, fig. 18. Planimetria: Servei d'Arqueologia i Paleontologia.	50
FIGURA 14.	Esbós interpretatiu del complex de producció de vi (dibuix de l'autor): premses, <i>lacus</i> i magatzem de <i>dolia</i> . A la dreta, pou d'aigua i bassa oest de decantació d'argiles. Tipologia de premses basada en Martín Oliveras i Bayés, 2009.	51
FIGURA 15.	Fotografia aèria del sector de l'edifici. <i>a</i> i <i>a'</i>) Basses de decantació d'argiles; <i>b</i>) <i>lacus</i> ; <i>c</i> i <i>c'</i>) fosses dels contrapesos de les premses; <i>d</i>) àmbit de les premses; <i>e</i>) pou d'aigua; <i>f</i>) dipòsit. S'hi observen nombroses sitges i estructures de fases precedents. Fotografia: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.	51
FIGURA 16.	Magatzem de <i>dolia</i> . Al fons, a una cota superior, paviment del <i>lacus</i> . Fotografia: Servei d'Arqueologia i Paleontologia / directores de la intervenció.	52
FIGURA 17.	Planta del forn 1 (dreta), forn 2 (centre) i forn 3 (esquerra). Davant dels forns 2 i 3 s'han documentat unes cubetes amb canal que probablement drenaven l'aigua pluvial durant la construcció amb tovots dels forns, i que van ser reblertes un cop construïts. Planimetria: Servei d'Arqueologia i Paleontologia.	53
FIGURA 18.	A) Esquema constructiu del forn 1, amb la disposició dels tovots sesquipedals rectangulars; B) restitució dels arcs de maons cuits, <i>pedales</i> , basada en els inicis d'aquests; C) restitució de la graella i de la volta del <i>praefurnium</i> . Dibuix de l'autor.	53
FIGURA 19.	1) Àmfora Pascual 1 del període 15 aC - 20 dC; 2) àmfora Pascual 1 del període 20 dC - 75 dC; 3) àmfora Dressel 2-3 del període 20 dC - 75 dC (Carbonell <i>et al.</i> , 1989).	54
FIGURA 20.	Bloc de rebuig format per fragments d'àmfora deformats i soldats entre ells. Fotografia: Servei d'Arqueologia i Paleontologia / directores de la intervenció.	55

ÍNDIX DE FIGURES

FIGURA 21.	Detall de l'abocament de fragments d'àmfora i d'altres materials que rebleix tota la bassa de decantació est. Fotografia: Servei d'Arqueologia i Paleontologia / directors de la intervenció.	55
FIGURA 22.	Excavacions del conjunt termal de Caldes (juny 2017). Font: Generalitat de Catalunya.	57
FIGURA 23.	Localització de les <i>villae</i> i terrisseries de Caldes. Font: Marta Tauleria.	58
FIGURA 24.	Pivot d'àmfora amb grafit en forma de W. Fotografia: Marta Tauleria.	59
FIGURA 25.	Masia de Can Carerac. Fotografia: Xavier Font, 1989.	59
FIGURA 26.	Masia de Can Viladevall. Fotografia: Marta Tauleria.	60
FIGURA 27.	Planta general de les excavacions de Mas Manolo (Barrasetas i Monleón, 1994). 1) Camp de <i>dolia</i> ; 2) forns d'àmfores; 3 i 4) estructures de la <i>pars rustica</i> .	61
FIGURA 28.	Planta dels forns de Mas Manolo (u. e. 1203 i u. e. 1204) (Barrasetas i Monleón, 1994).	62
FIGURA 29.	Vista de la <i>villa</i> romana de Mas Manolo. Fotografia: Eulàlia Barrasetas i Anna Monleón.	63
FIGURA 30.	Pivot d'àmfora localitzat a Mas Manolo amb el segell CORIN. Fotografia: Marta Tauleria.	64
FIGURA 31.	Fragment d'un pivot d'àmfora de pasta vermellosa i desgredant de quars. Fotografia: Marta Tauleria.	67
FIGURA 32.	Planta del jaciment del Puig del Castell de Samalús. Font: Elaboració pròpia.	71
FIGURA 33.	La torre 6 en curs d'excavació, a cota d'un paviment d'època republicana. Fotografia: Elaboració pròpia.	72
FIGURA 34.	Muralla republicana sobreposada a la muralla de l'ibèric ple (cantó de llevant). Fotografia: Elaboració pròpia.	72
FIGURA 35.	Ubicació i composició dels tresors amb monedes de <i>Lauro</i> . Font: Elaboració pròpia.	75
FIGURES 36 i 37.	Dispersió de les monedes de la seca de <i>Lauro</i> a les comarques del Maresme, Osona i el Vallès Oriental i Occidental. Font: Elaboració pròpia.	76
FIGURA 38.	Anàlisi KDE de la dispersió de les monedes de <i>Lauro</i> . Font: Elaboració pròpia.	78
FIGURA 39.	<i>Titulus pictus</i> on es llegeix LAVR() VET(us), trobat a Port-la-Nautique (Narbona) (Liou, 1987).	79
FIGURA 40.	Els exemplars de <i>tituli picti</i> de la zona de <i>Lauro</i> (Guàrdia, 2016).	80
FIGURA 41.	Marca PTE de Mas Manolo. Fotografia: Marta Tauleria - Museu Thermalia.	81
FIGURA 42.	Àmfora del carrer de la Reconquesta amb el <i>titulus</i> de <i>Lauro</i> i la marca DLI (Carreras et al., 2016a).	81
FIGURA 43.	Ubicació de les possibles terrisseries de <i>Lauro</i> . Font: Elaboració pròpia.	82
FIGURA 44.	Principals vies de comunicació del Vallès Oriental (Flórez i Rodà, 2014, fig. 2).	83
FIGURA 45.	Distribució dels segells de la DO <i>Lauro</i> . Font: Elaboració pròpia.	84
FIGURA 46.	Localització dels jaciments estudiats entorn de Caldes de Montbui i Santa Eulàlia de Ronçana, al Vallès Oriental. Base cartogràfica: Ortofotomapa de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.	88
FIGURA 47.	Microfotografies de làmines primes de les àmfores de Mas Manolo a través del microscopi òptic amb llum polaritzada plana (LPP) i creuada (LPC), a 20 augments. Font: Elaboració pròpia.	95
FIGURA 48.	Microfotografies de fractures fresques de les àmfores de Mas Manolo a través de la lupa binocular, a 10 augments. Font: Elaboració pròpia.	96
FIGURA 49.	Difractogrames de les àmfores de pasta poc calcària; hm: hematites; ill: il·lita-moscovita; kfs: feldespat potàssic; pl: plagiòclasi; qtz: quars; spl: espinel·la. Font: Elaboració pròpia.	97
FIGURA 50.	Difractogrames de les àmfores de pasta calcària; cal: calcita; di: diòpsid; gh: gehlenita; hm: hematites; ill: il·lita-moscovita; kfs: feldespat potàssic; pl: plagiòclasi; qtz: quars. Font: Elaboració pròpia.	98
FIGURA 51.	Microfotografies de làmines primes de les àmfores de Sant Miquel de Martres a través del microscopi òptic amb llum polaritzada plana (LPP) i creuada (LPC), a 20 augments. Font: Elaboració pròpia.	99
FIGURA 52.	Microfotografies de fractures fresques de les àmfores de Sant Miquel de Martres i Can Cabot a través de la lupa binocular, a 10 augments. Font: Elaboració pròpia.	100
FIGURA 53.	Microfotografies de làmines primes de les àmfores de Can Cabot a través del microscopi òptic amb llum polaritzada plana (LPP) i creuada (LPC), a 20 augments. Font: Elaboració pròpia.	101
FIGURA 54.	Microfotografies de làmines primes de les àmfores de Can Vendrell i Can Collet a través del microscopi òptic amb llum polaritzada plana (LPP) i creuada (LPC), a 20 augments. Font: Elaboració pròpia.	103
FIGURA 55.	Microfotografies de fractures fresques de les àmfores de Can Vendrell i Can Collet a través de la lupa binocular, a 10 augments. Font: Elaboració pròpia.	104
FIGURA 56.	Microfotografies de làmines primes de les àmfores de Can Feu a través del microscopi òptic amb llum polaritzada plana (LPP) i creuada (LPC), a 20 augments. Font: Elaboració pròpia.	105
FIGURA 57.	Microfotografies de fractures fresques de les àmfores de Can Feu a través de la lupa binocular, a 10 augments. Font: Elaboració pròpia.	106

ÍNDIX DE FIGURES

FIGURA 58.	Microfotografies de làmines primes de les àmfores de l'Antic Institut Manolo Hugué a través del microscopi òptic amb llum polaritzada plana (LPP) i creuada (LPC), a 20 augments. Font: Elaboració pròpia.	107
FIGURA 59.	Microfotografies de fractures fresques de les àmfores de l'Antic Institut Manolo Hugué a través de la lupa binocular, a 10 augments. Font: Elaboració pròpia.	110
FIGURA 60.	Les àmfores de la Vall. Microfotografies de làmines primes a través del microscopi òptic amb llum polaritzada plana (LPP) i creuada (LPC), a 20 augments, i de fractures fresques a través de la lupa binocular, a 10 augments. Font: Elaboració pròpia.	111
FIGURA 61.	Resultat de l'anàlisi de components principals de les àmfores del Vallès Oriental. Font: Elaboració pròpia.	112
FIGURA 62.	Resultat de l'anàlisi de components principals de les àmfores del Vallès Oriental i dels grups de referència d'àmfores Pascual 1 i Dressel 2-4 d' <i>Hispania Tarraconensis</i> . Font: Elaboració pròpia.	114
FIGURA 63.	Fragment de sarcòfag gravat amb embarcacions marítimes romanes provinent d'Òstia. Font: Ny-Carlsberg Glyptothek, Copenhagen.	198
FIGURA 64.	Barca fluvial del segle II dC. Font: Musée Lapidaire d'Avinyó, Fondation Calvet.	199
FIGURA 65.	Carro amb un barril tirat per un bou. Font: Landesmuseum, Trèveris.	199
FIGURA 66.	Fotografia i transcripció del vas I de Vicarello, CIL, XI, 3281 (Schmidt, 2011, p. 73).	201
FIGURA 67.	Traçat de les vies principals que passaven per Catalunya i les <i>mansiones</i> recollides en els itineraris antics (Soto, 2010).	202
FIGURA 68.	Restitució de la xarxa romana al Vallès segons Flórez i Palet (2012).	204
FIGURA 69.	Traçat final del riu Tordera i la xarxa romana (Soto, 2010).	206
FIGURA 70.	Traçat del tram final del riu Besòs i la xarxa viària segons Soto (2010).	207
FIGURA 71.	La connectivitat de la xarxa de transports en època romana a Catalunya. Font: Elaboració pròpia.	209
FIGURA 72.	Comparació dels costos de transport a través de la Catalunya romana des de diferents punts de distribució (a dalt, <i>Barcino</i> ; a baix, <i>Auso</i>) (Soto, 2010).	211
FIGURA 73.	Distribució de jaciments rurals i productius al Vallès (Oller, 2012).	213
FIGURA 74.	<i>Signaculum</i> de Can Colomer (CNRVBRI/SEVERI) (catàleg, núm. 115).	216
FIGURA 75.	<i>Signaculum</i> de Can Colomer (revers dels caràcters ibèrics ..BAN). Font: ATICS SL.	217
FIGURA 76.	Distribució de les terrisseries d'àmfores del Vallès. Font: Elaboració pròpia.	217
FIGURA 77.	Distribució de terrisseries d'àmfores de la zona de <i>Lauro</i> . Font: Elaboració pròpia.	224
FIGURA 78.	Segell CORIN (catàleg, núm. 16).	225
FIGURA 79.	Impressió en fang del <i>signaculum</i> del Pla de les Parets (catàleg, núm. 112).	226
FIGURA 80.	Exemplar de SLL de Sant Miquel de Martres (catàleg, núm. 35).	226
FIGURA 81.	Distribució de terrisseries d'àmfores i toponímia del Vallès. Font: Elaboració pròpia	227